

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 23.5.2012 v trestní věci obžalovaného [jméno obžalovaného], nar. [datum narození obžalovaného], pro přečin vyhrožování s cílem působit na úřední osobu podle § 326 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, o jeho odvolání proti rozsudku Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 7.2.2012, č.j. 1 T 217/2011-72,

takto:

K odvolání obžalovaného [jméno obžalovaného] se napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. b) tr. řádu v celém rozsahu zrušuje.

Podle § 259 odst. 3 tr. řádu se znovu rozhoduje tak, že věc obžalovaného [jméno obžalovaného] pro skutek spočívající v tom, že dne 24.8.2011 kolem 11.00 hod. [Anonymizováno], okres Český Krumlov, na Obecním úřadě v kanceláři tajemníka vyhrožoval slovy „já tady tu obec vystřelím“ pracovníkům obecního úřadu, tajemnici [jméno FO], nar. [datum], a referentce správy majetku [jméno FO], nar. [datum], přičemž tuto výhrůžku zopakoval při odchodu z kanceláře, což ve jmenovaných vzbudilo důvodnou obavu o jejich život, se podle § 222 odst. 2 tr. řádu p o s t u p u j e Městskému úřadu v Českém Krumlově,

neboť nejde o trestný čin, avšak zažalovaný skutek by mohl být tímto orgánem posouzen jako přestupek.

Odůvodnění:

1. Shora označeným rozsudkem byl obžalovaný [jméno FO] uznán vinným přečinem vyhrožování s cílem působit na úřední osobu podle § 326 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku a za to odsouzen k trestu odnětí svobody na tři měsíce, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu patnáct měsíců.
2. Podle skutkových zjištění napadeného rozsudku se měl obžalovaný dopustit uvedeného přečinu tím, že dne 24.8.2011, kolem 11.00 hod. ve [Anonymizováno], okres Český Krumlov, na Obecním úřadě v kanceláři tajemníka vyhrožoval slovy „já tady tu obec vystřelím“ pracovníkům obecního úřadu tajemnici [jméno FO], nar. [datum], a referentce správy majetku [jméno FO], nar. [datum], když ony mu vysvětlovaly, že obec s ním neuzavře novou nájemní smlouvu k bytu z důvodu nezaplacení služeb spojených s jeho užíváním, přičemž tuto výhrůžku zopakoval při odchodu z kanceláře, což ve jmenovaných vzbudilo důvodnou obavu o jejich život.
3. Proti citovanému rozsudku podal obžalovaný včas odvolání prostřednictvím svého obhájce. Jím se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a zproštění obžaloby, případně postoupení věci příslušnému orgánu k projednání přestupku. V odůvodnění odvolání především zpochybnil prokázání proneseného výroku ve formulaci uvedené ve výroku o vině a v intencích dřívější obhajoby zopakoval, že výrok byl pronesen jako otázka. Namítl dále, že nelze vzít za prokázanou subjektivní stránku souzeného deliktu a dostatečnou společenskou škodlivost v míře potřebné pro naplnění znaků přečinu. Poukázal také na to, že stanovisko poškozených [jméno FO] a [jméno FO] mohlo být v jeho neprospěch ovlivněno tím, že obžalovaný jako jakýsi zástupce nájemníků v domě patřícím obci upozorňuje na různé závady v domě a žádá jejich odstranění.
4. Krajský soud z podnětu podaného odvolání přezkoumal napadený rozsudek i řízení, které rozsudku předcházelo, jak prikazuje ustanovení § 254 odst. 1 tr. řádu. Učinil následující zjištění a závěry.

5. V řízení před soudem prvního stupně nebyly shledány žádné vady, které by mohly být důvodem ke zrušení napadeného rozsudku. Soud provedl zákonným způsobem opatřené důkazy. Ty byly ve svém souhrnu dostatečné pro zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí. Náležitě byla respektována i práva obžalovaného na obhajobu. V tomto ohledu odvolací soud neshledal důvody k výtkám.
6. Na obžalovaného byl podán návrh na potrestání pro přečin vyhrožování s cílem působit na úřední osobu podle § 326 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. V návrhu byl skutek popsán tak, že obžalovaný dne 24.8.2011 kolem 11.00 hod. ve [adresa], na Obecním úřadě v kanceláři tajemníka vyhrožoval slovy „já tady tu obec vystřelím“ pracovníkům obecního úřadu tajemnici [jméno FO], nar. [datum], a referentce správy majetku [jméno FO], nar. [datum], přičemž tuto výhrůžku zopakoval při odchodu z kanceláře, což ve jmenovaných vzbudilo důvodnou obavu o jejich život. Je zcela zřejmé, že citovaná tzv. skutková věta tohoto návrhu neobsahuje všechny znaky skutkové podstaty přečinu podle § 326 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. Naopak obsahuje tvrzení, že jednání obžalovaného „ve jmenovaných vzbudilo důvodnou obavu o jejich život“, což je skutečnost z hlediska zákonných znaků přečinu podle § 326 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku zcela bezvýznamná. Tuto vadu se snažil odstranit soud prvního stupně, když po provedeném dokazování popis skutku doplnil o tvrzení, že k citované výhrůžce došlo poté, kdy poškozené obžalovanému „vysvětlovaly, že obec s ním neuzavře novou nájemní smlouvu k bytu z důvodu nezaplacení služeb spojených s jeho užíváním“. Tím chtěl patrně vyjádřit cíl obžalovaného působit na úřední osobu ve smyslu zákonného znaku skutkové podstaty přečinu podle § 326 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku.
7. Odvolací soud po přezkoumání rozsudku dospěl k závěru, že ani takto formulovaná skutková věta náležitě nevyjadřuje diskutovaný znak dotčené skutkové podstaty. Umožňuje totiž výklad, že zmíněný výrok byl verbální odvetou za neochotu poškozených uzavřít novou nájemní smlouvu. Taková varianta výkladu by pak odpovídala skutkové podstatě přečinu ve smyslu § 326 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku. Z tohoto pohledu nebylo možné výrok o vině napadeného rozsudku považovat za správný. Pokud by obžalovaný popsáním způsobem měl vyhrožovat „v úmyslu působit na výkon pravomoci úřední osoby“, pak by tomu v konkrétním případě nejspíše odpovídalo textové vyjádření, že obžalovaný vyhrožoval „s cílem dosáhnout uzavření nové nájemní smlouvy k bytu“.
8. Podle přesvědčení odvolacího soudu nelze závěr soudu prvního stupně o úmyslu obžalovaného působit na výkon pravomoci úřední osoby považovat za přesvědčivé odůvodněný. Současně má zato, že pro přesvědčivé odůvodnění ani nelze shledat dostatečný důkazní podklad. Ze žádného důkazu se totiž nepodává, že by obžalovaný, ať již výslovně či nějakým jiným projevem, o uzavření nájemní smlouvy usiloval. Nedomáhal se výslovně jejího uzavření na místě či v nějaké konkrétní dohledné době, nevyzýval pracovníce obecního úřadu k nějakému úkonu k uzavření smlouvy potřebnému, po odmítnutí nesetřvával v místnosti apod. Jakkoliv je zřejmý eminentní zájem obžalovaného na uzavření nájemní smlouvy, nelze spolehlivě uzavřít, že v konkrétním čase a na konkrétním místě působil na výkon pravomoci úřední osoby s cílem uzavření smlouvy dosáhnout.
9. Nelze považovat za přesvědčivé odůvodnění závěru soudu prvního stupně, že diskutovaný výrok obžalovaného zněl „já tady tu obec vystřelím“ a nikoliv ve smyslu jeho obhajoby jako otázka „co mám tedy dělat, to tu mám obec vystřelit a zabít i svoje děti?“. Pro první variantu svědčí výpovědi poškozených [jméno FO] a [jméno FO]. Pro druhou variantu svědčí obhajoba obžalovaného a svědectví jeho manželky. Soud prvního stupně uvěřil variantě poškozených. Odůvodnil to tím, že obě vypovídaly shodně mezi sebou navzájem i v průběhu celého řízení. Takový argument však platí i o výpovědi obžalovaného a jeho manželky. Soud prvního stupně nevyložil, proč při faktické rovnovážnosti důkazní situace se přiklonil k variantě poškozených. Další argumenty v tomto ohledu neuvedl.

10. Pro spáchání přečinu ve smyslu § 326 odst. 1 tr. zákoníku v žádné z variant písm. a) a b) není významná vážnost a reálnost úmyslu usmrtit. Je významná vážnost úmyslu vyhrožovat. V této souvislosti jsou významné shora uvedené pochybnosti o přesné formulaci proneseného výroku.
11. Vážnost úmyslu a v návaznosti na to i společenskou škodlivost jednání pachatele tohoto přečinu bylo třeba zkoumat nejen na podkladě pocitů vyjádřených poškozenými, ale v širších souvislostech. To okresní soud neučinil v dostatečné míře. Je třeba zdůraznit, že obžalovaný se nacházel ve velmi svízelné situaci. V důsledku neuhrazení nedoplatku na službách spojených s užíváním bytu v celkem nevýznamné částce cca 2 000,- Kč za kalendářní rok 2010 mu v intencích rozhodnutí Obce [adresa] hrozilo, že nebude obnovena nájemní smlouva k bytu na další měsíc a v důsledku toho ztráta nároku na příslušnou sociální dávku. To za situace, kdy manželka obžalovaného je dlouhodobě bez zaměstnání, on sám byl v rozhodnou dobu rovněž bez zaměstnání, případně v důsledku zániku zaměstnavatele bez výplaty mzdy a kdy stavební vady domu vyžadovaly zvýšené náklady na služby spojené s užíváním bytu. Podle opatřených dokladů nelze obžalovaného považovat za notorického kverulanta, který by při každé příležitosti, kdy není vyhověno jeho představám či požadavkům, přichází na úřad, aby si to s jeho pracovníky „vyřídil“, aby jim „vynadal“. Z dosud opatřených podkladů, i těch, které obžalovaný předložil k odvolacímu řízení, lze naopak usuzovat, že svých nároků a požadavků se alespoň doposud vždy domáhal přiměřenou kultivovanou cestou. I z výpovědí poškozených [jméno FO] a [jméno FO] se podává, že debata mezi nimi a obžalovaným byla poněkud vzrušená, a to z obou stran. Obžalovaný je fakticky bezúhonným občanem, pro dřívější odsouzení pro nijak závažný delikt odlišné povahy se na něj hledí jako by odsouzen nebyl. Byl pouze jednou postižen pro přestupek, a to před více než pěti lety. S ohledem na všechny tyto skutečnosti nelze vzít za spolehlivě prokázaný vážný úmysl obžalovaného vyhrožovat, a naopak nelze vzít za spolehlivě vyvrácenou obhajobu obžalovaného, že se dopustil výroku jen v té formulaci, jak se hájí, a že šlo o neuvážený výrok bez jakéhokoliv konkrétního úmyslu.
12. Shora zmíněná nepřipadná formulace tzv. skutkové věty, kterou zopakoval i okresní soud ve svém rozsudku, by jako možnou nabízela právní kvalifikaci žalovaného skutku jako přečinu nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1 tr. zákoníku. I v takovém případě platí shora uvedené úvahy o vážnosti úmyslu obžalovaného, resp. jeho nedostatku, a z toho vyplývající závěr, že naplnění znaků skutkové podstaty tohoto přečinu nelze vzít za spolehlivě prokázané.
13. Všechny shora uvedené skutečnosti a okolnosti jsou významné i pro posouzení stupně škodlivosti činu pro společnost a také pro zohlednění principu podpůrné funkce trestní represe. Podle přesvědčení odvolacího soudu pak vedou k závěru, že ze všech těchto hledisek nelze považovat jednání obžalovaného za přečin at' již ve smyslu § 326 odst. 1 písm. a) či za tentýž přečin podle písm. b) tohoto ustanovení trestního zákoníku nebo za trestný čin jiný.
14. Je však zcela nepochybné, že jednání obžalovaného bylo nevhodné, neslušné a pro poškozené jistě urážející a jimi důvodně pocíťované úkorně. Proto by takové jednání, není-li trestným činem podle trestního zákoníku, mohlo být jiným příslušným orgánem posouzeno jako ekvivalentní přestupek.
15. Ze všech výše uvedených důvodů krajský soud napadený rozsudek v celém rozsahu zrušil a věc postoupil Městskému úřadu v Českém Krumlově jako orgánu k projednání případného přestupku věcně i místně příslušnému.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do 2 měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud v Brně (§ 265c tr.ř., § 265e odst. 1 tr.ř.).

Dovolání mohou podat

- a) nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i neprospěch obviněného,
- b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr.ř.).

Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 tr.ř.).

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr.ř.) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až 1) nebo § 265b odst. 2 tr.ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 1, 2 tr.ř.).

České Budějovice 23. května 2012

JUDr. Stanislav Žížala
předseda senátu